

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 30P/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120206137
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mária Košťálová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120206137.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ul. E.. E. XXXX/XX, W., t.č. v O. pre deti a rodiny Trnava, Botanická 46, 917 08 Trnava, dieťa rodičov: matka K. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ul. E.. E. XXXX/XX, W., t.č. na neznámom mieste, a otec J. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom W., t.č. na neznámom mieste, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, J. Bottu 4, Trnava, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým m e n í zariadenie, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť tak, že maloletý R. Y., nar. XX.XX.XXXX, sa umiestňuje do D. centra Trstínska 7392/2, 841 06 Záhorská Bystrica za účelom diagnostiky, a to na dobu 3 mesiacov s účinnosťou odo dňa 18.08.2020.

II. Súd u s t a n o v u j e Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, Jána Bottu 4, Trnava, za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletého PG. v konaní o vydanie neodkladného opatrenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 03.08.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal umiestnenia malol. R. Y., nar. XX.XX.XXXX, do D. centra Trstínska 7392/2, 841 06 Záhorská Bystrica, na dobu 3 mesiacov za účelom diagnostiky s účinnosťou odo dňa 18.08.2020.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol odôvodnený tým, že Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 10P/18/2012-82 zo dňa 21.08.2012, právoplatným dňa 06.10.2012, bola nad maloletým R. Y. a jeho sestrami M. Y. a J. Y., nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa doposiaľ vykonáva v O. pre deti a rodiny Trnava, Botanická 46. Po príchode do Centra pre deti a rodiny maloletý R. navštevoval 1. ročník na špeciálnej ZŠ v Trnave, Beethovenova ulica. Jeho úroveň globálnych intelektových schopností bol v pásme ľahkej mentálnej retardácie. Vzhľadom na to, že rečovému prejavu rozumel, ale jeho výslovnosť a zrozumiteľnosť bola obtiažna, navštevoval logopéda. Podľa vyšetrenia CPPPaP v Trnave zo dňa 12.07.2012 R. mal problémy s udržiavaním pozornosti, mal problémy fixovať pozornosť na centrálny problém, ktorý riešil. Jeho schopnosť učiť sa a uchovávať informácie bola oslabená. Slabé výsledky dosahoval v úlohách, kde bolo logické myslenie. Jeho psychomotorický vývin a jeho emocionalita boli poznačené dlhodobým pôsobením zlých podmienok. V školskom roku 2013/2014 ešte navštevoval 2.ročník ŠZŠ v Trnave na Beethovenovej ulici. Avšak po zlepšení jeho výsledkov bol odporučený na komplexnú psychologickú a špeciálno-pedagogickú rediagnostiku a bol preradený do bežnej ZŠ v Trnave, na ulici G. Kubinu, zo zníženým počtom žiakov, do triedy s logopedickou starostlivosťou odo dňa 01.04.2014. Od septembra 2018 sa pri všetkých troch súrodencoch, R.kovi, J. a Zuzane, začalo objavovať problémové správanie. V tom období, bol R. menej problémový, ako jeho sestry. Usmerniť ich bolo zložitejšie, prestali rešpektovať vychovávateľov v CDR, nedodržiavali dohodnuté pravidlá, začali sa u nich objavovať agresívne prejavy, vodcovské a negatívne pôsobiace postavenie na skupine a z toho dôvodu pristúpilo Centrum pre deti a rodiny Trnava k rozdeleniu súrodencov na tri samostatné skupiny. Už v roku 2018 CDR Trnava informovalo Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny,

Trnava (ďalej len „UPSVAR“) o skutočnosti, že Patrik obdržal prostredníctvom sociálnej siete fotografiu nahého dievčaťa, ktorú ukázal aj iným deťom. Zo strany CDR bolo podané aj trestné oznámenie vo veci prečinu rozširovania detskej pornografie a sexuálnym zneužitím, za čo bol aj vypočúvaný políciou. Medzi R. a starším dievčaťom v tej dobe, tiež v umiestnenou v CDR Trnava, malo dôjsť aj k sexuálnym praktikám (bez pohlavného styku), kde R. bol ako obeť. Vyšetovania však boli zastavené. PG. v škole dosahoval slabé vyučovacie výsledky. Na vyučovanie sa pripravoval nedostatočne, nezapisoval si domáce úlohy a odmietal sa pripravovať do školy. R. je aktuálne umiestnený na samostatnej skupine spolu so sestrou J.. Spolu so sestrou majú vybudované pozitívne, pevné citové väzby, sú si vzájomnou oporou. Občas sa medzi nimi vyskytnú nezhody a verbálne formy útokov, avšak prejavy nepresahujú charakter súrodeneckých šarvátok. Zo školy boli opakovane u R. hlásené problémy s vyučovacím procesom. Išlo predovšetkým o narušovanie vyučovacieho procesu, vyrušovaním, ale aj nedostatočnou prípravou na vyučovanie a nedostatočným zaobstaraním si školských pomôcok. V príprave na vyučovanie sa R. často dostáva do odporu, protestuje, je potrebné ho napomínať. V príprave je nedôsledný, zatajuje úlohy a potrebné pomôcky do školy. Vzdelávanie u neho prebieha podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, nakoľko mu bolo v roku 2018 špeciálnou pedagogičkou diagnostikovaný narušený vývin reči so známami vývinových porúch učenia. U R. sú pozorovateľné automatizmy tváre, je v starostlivosti neurológa a je medikamentózne liečený. Vzhľadom na poruchy správania je taktiež v starostlivosti pedopsychiatra. V PG. rávaní sa objavujú opozičné, agresívne prejavy, predovšetkým pri vyžadovaní povinností. Vtedy sa často dostáva do vypätia, kedy je slovné agresívny, vulgárny, nerešpektuje pokyny autorít. Rešpekt voči autoritám je selektívny, predovšetkým účelového charakteru. Pri práci so psychológom je spolupracujúci. Náhľad na vlastné správanie je len čiastočný, často sa ohradzuje spravodlivosťou a pocitmi krivdy. Napomínanie vníma ako formu kritiky vlastnej osoby, na čo reaguje vznetlivo a verbálne agresívne. V poslednom období cca 3 mesiace, došlo u PG.ka k stupňovaniu problémového správania. Bol opakovane veľmi verbálne vulgárny, odmietal plnenie svojich povinností, neprimerane reagoval krikom, znižovaním dôstojnosti vychovávateľa. Svojim správaním predstavuje negatívny vzor pre ostatné deti, čím narúša chod celej samostatnej skupiny. V súčasnosti prebieha na OR PZ Trnava vyšetovanie malol. R. - z podozrenia zo spáchania sexuálneho zneužitia dievčaťa vo veku 12 rokov. Centrum pre deti a rodiny Trnava z dôvodu neustále zhoršujúceho sa správania, požiadalo o pomoc Diagnostické centrum v Záhorskej Bystrici, ktoré potvrdilo prijatie maloletého odo dňa 18.08.2020, za účelom zdiagnostikovania a poskytnutia mu odbornej pomoci. Z dôvodu zabezpečenia adekvátnej starostlivosti maloletému považuje UPSVAR za nevyhnuté premiestnenie malol. R. z Centra pre deti a rodiny Trnava do diagnostického centra. Detský domov nie je zariadením, ktoré by malo uspôsobené a vytvorené podmienky pre dieťa s takýmito závažnými prejavmi, je to zariadenie rodinného typu. Naopak diagnostické centrum zabezpečuje diagnostiku deťom s narušeným alebo ohrozeným psychosociálnym vývinom, s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti, s cieľom ich opätovného začlenenia do pôvodného sociálneho prostredia. Zameriava sa na pravdepodobné príčiny a vývoj porúch správania dieťaťa, overuje vhodné výchovné postupy vzhľadom na konkrétnu situáciu, ponúka možnosť náhľadu dieťaťu na svoje neadekvátne správanie, poskytuje mu emocionálnu podporu a možnosť byť úspešný a pozitívne sociálne hodnotený a taktiež posilňuje autoreguláciu správania a odolnosť dieťaťa voči negatívnym výchovným vplyvom.

3. Z e-mailovej správy zaslanej dňa 01.07.2020 sociálnym pedagógom Mgr. R. R., DC Záhorská Bystrica, Centru pre deti a rodiny Trnava, vyplýva, že Dc Záhorská Bystrica prijme maloletého R. Y. do diagnostického centra na dobu maximálne 3 mesiacov, pričom nástup je možný 18.08.2020.

4. Z psychologickkej správy Centra pre deti a rodiny Trnava (ďalej len „CDR“) zo dňa 01.07.2020 vyplýva, že rodičia mal. R. žijú túlavým spôsobom života, abúzus alkoholu je prítomný u oboch rodičov. Rodičia mal. R. sporadicky navštevujú. Mal. R. má 2 súrodencov, všetci súrodenci boli v roku 2012 umiestnení v CDR, nakoľko rodičia nedokázali zabezpečiť maloletým riadnu starostlivosť, deti sa ocitli bez akejkoľvek starostlivosti a nikto z príbuzných neprejavil záujem o náhradnú starostlivosť. R. je aktuálne umiestnený na skupine so sestrou J., s ktorou má vybudované pevné sociálne väzby. J.. R. udáva potrebu vytvorenia vzťahu s osobou pre vzájomné budovanie dôvery, momentálne sa v jeho živote nenachádza dospelá mužská osoba predstavujúca preňho vzorový model, ktorá by mohla saturovať jeho potreby. Zo školy boli opakovane hlásené problémy s vyučovaním, išlo predovšetkým o narušovanie vyučovacieho procesu, vyrušovanie, nedostatočnú prípravu na vyučovanie. Vzdelávanie prebieha podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou. U R. U R. sú pozorovateľné automatizmy tváre, je v starostlivosti neurológa a je medikamentózne liečený.

Vzhľadom na poruchy správania je taktiež v starostlivosti pedopsychiatra. V R. správaní sa objavujú opozičné, agresívne prejavy, predovšetkým pri vyžadovaní povinností, kedy je slovné agresívny, vulgárny, nerešpektuje pokyny autorít. Prejavy impulzivity a výbušnosti sú dlhodobého charakteru. V práci s psychológom je spolupracujúci, náhľad na vlastné správanie je len čiastočný. Napomínanie vníma ako kritiku vlastnej osoby, na čo reaguje vznetlivo, verbálne agresívne. V uplynulom období 3 mesiacov došlo k eskalovaniu problémového správania, bol opakovane verbálne vulgárny, odmietal plnenie povinností, neprimerane reagoval krikom, znižovaním dôstojnosti vychovávateľa, narúša chod na samostatne usporiadanej skupine. Problémové správanie nie je korigovateľné bežnými výchovnými prostriedkami.

5. Zo sociálnej správy CDR Trnava zo dňa 01.07.2020 vyplýva, že maloleté deti Y. boli umiestnené v DD Trnava z dôvodu neschopnosti rodičov postarať sa o ne. Nemali vhodné bytové podmienky, prespávali u známych. Mal. R. t.č. navštevuje 7. ročník ZŠ A. Kubinu v Trnave. Podľa vyjadrenia triednej učiteľky boli počas vyučovania v škole (počas prezenčného vyučovania) zaznamenané nevhodné prejavy správania, zvyšoval hlas na vyučujúcich, vulgárne sa vyjadroval na ich adresu, nerešpektoval ich. Na hodinách nepracoval, pravidelne nemal pomôcky ani domáce úlohy, napriek tomu, že pomôcky a úlohy si pripravoval v centre s vychovávateľom. V dištančnej forme vzdelávania odmietal pracovať a neodovzdával zadané úlohy. CDR hodnotí správanie R. ako neuspokojivé, výrazne problémové až netvládnuteľné, nedarí sa ho usmerniť výchovnými metódami dostupnými v zariadení. Ničí zariadenie centra, narúša chod a harmóniu v celej skupine. Udelené tresty (zákaz TV, PC za účelom komunikácie na sociálnych sieťach, pracovnú terapiu) ignoruje a nedodržiava. R. bol v minulosti vyčetrovaný v súvislosti so šírením detskej pornografie a sexuálnym zneužitím, existovalo podozrenie, že bol obeťou sexuálneho zneužitia (bez pohl.styku), podozrenie zo spáchania sexuálneho zneužitia, od ktorého sa R. dištancuje. CDR Trnava má obavu o ostatné deti, ktoré sú jeho prejavmi inšpirované k negatívnemu správaniu, diagnostický pobyt považujú za nevyhnutný.

6. Súd sa oboznámil s návrhom a k nemu pripojenými listinnými dôkazmi, ako aj s pripojeným spisom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 10P/18/2012, a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava, č. k. 10P/18/2012-82 zo dňa 21.08.2012, právoplatným dňa 06.10.2012, súd nariadil ústavnú starostlivosť nad mal. R. a jeho súrodencami, umiestnil maloleté deti do Detského domova. Botanická 46, Trnava, zaviazal rodičom platiť na maloleté deti výživné a určil rodičom 6-mesačnú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti. Súd podľa obsahu posúdil návrh ako návrh na zmenu zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť.

7. Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 328 ods. 2 CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

Podľa § 328 ods. 3 CSP uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť sa k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určitý čas.

Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

8. Neodkladné opatrenia sú primárne upravené v ustanoveniach § 324 a nasl. CSP, pričom ustanovenia § 360 a nasl. CMP upravujú potom len niektoré otázky týkajúce sa neodkladných opatrení súdu, a to ako výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP. Neodkladné opatrenie je vo svojej podstate prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá.

9. Po oboznámení sa s návrhom, správami CDR Trnava, ako i s pripojeným rozsudkom tunajšieho súdu, č. k. 10P/18/2012-82 zo dňa 21.08.2012, má súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, keď bolo osvedčené, že správanie maloletého Patrika je problémové, nerešpektuje pedagógov ani vychovávateľov, objavujú sa u neho agresívne prejavy a má negatívny vplyv na ostatné deti v zariadení. Predchádzajúce pohovory s maloletým a opatrenia CDR nevedli u maloletého k náprave, k zmene jeho správania došlo len na krátky čas a účelovo. Maloletého správanie sa zhoršuje, nie je možné ho zvládnuť v zariadení, kde je umiestnený a je potrebné ho umiestniť do diagnostického centra za účelom diagnostiky, pričom Diagnostické centrum Záhorská Bystrica s umiestnením maloletého do tohto zariadenia vyslovilo súhlas na dobu maximálne 3 mesiacov a nástup je možný 18.08.2020.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia a umiestnil maloletého PG.ka do Diagnostického centra Záhorská Bystrica na dobu 3 mesiacov.

11. Podľa § 30 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

Podľa § 31 ods. 3 Zákona o rodine kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

Podľa § 31 ods. 4 Zákona o rodine na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

12. V zmysle citovaných zákonných ustanovení súd ustanovil maloletému dieťaťu vo výroku II. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletého dieťaťa v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa trvalého bydliska maloletého dieťaťa miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, ktorý orgán vedie tiež dokumentáciu maloletého, pričom návrh na ustanovenie blízkej osoby za opatrovníka podaný nebol.

Poučenie:

Proti výroku I. tohto uznesenia je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Proti výroku II. tohto uznesenia odvolanie nie je prípustné (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 CSP a § 59 CMP a contrario).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.